

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Υ Π Ο

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια ἴδτε σελ. 80

— Ἐμπρός! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἀφ' οὗ ἐθε-
βαιώθη διὰ ταχέος βλέμματος ὅτι ὅλοι ἦσαν
ἐτοιμοί. Ὁ καιρὸς εἶνε ὥρατος. Οὐτε ζέστην κά-
μνει οὔτε ψυχρὸς. Οἱ ὀκνηροὶ μας ἐργάται δὲν
θὰ ἔχουν ἀφορμὴν καμμίαν καὶ πρόφασιν πρὸς
δικαιολογίαν.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ πάντες οἱ Εὐρωπαῖοι ἦσαν
ἐνοπλοὶ, μὲ τὸ ρεβόλβερ περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὴν
σκαπάνην ἐπ' ὤμων. Ὁ ἰατρὸς ἔφερεν ἐπὶ πλεόν
καὶ τὸ ἐντομολογικὸν του κιβώτιον, διὰ τελα-
μῶνος ἐξαρθρώμενον ἐκ τῶν ὤμων, καὶ τὴν θή-
κην τῶν χειρουργικῶν του ἐργαλείων, ἀρ' ἧς οὐ-
δέποτε ἀπεχωρίζετο. Ἡ δὲ Αἰκατερίνη πάντοτε
ἐφρόντιζε νὰ ἐφοδιαζήται διὰ μικροῦ φορητοῦ
φαρμακείου διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον δυστύχημα.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν εἰς τὸν προσδιορισμένον
σώρον. Προηγεῖτο ὁ χαλκόχρους ἀγέλη τῶν ἐρ-
γατῶν. Ὁ Μαυρίκιος Κερδίκ, ἡ ἀδελφὴ του, ὁ
ἰατρὸς Ἀρδύ, ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν καὶ ὁ καθη-
γητὴς Χάσελφρατζ ἀπετέλουν τὴν ὀπισθοπορείαν.

Ὁ Γαργαρίδης παρετήρησεν ἀπομακρυνόμενον
τὸν εὐάριθμον ὄμιλον μὲ τὰς χεῖρας ἐκτετασθῆναι
τῆς ὀσφύος, σείων τὴν κεφαλὴν μετὰ σοδαρότη-
τος. Κεθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ προγεύματος
ὁ ἐπισταμῶνος ἐξετάζων αὐτὸν ᾗθελε παρατη-
ρήσει, ὅτι ἔρριπτε βλέμματα ὀργίλα ἐπὶ τοῦ ὀ-
φθαλμιάτρου. Ἐὰν ἡ Αἰκατερίνη δὲν ἐπέβλεπεν,
ὁ ἀτυχὴς ἐπιστήμων θὰ ἐκινδύνευε νὰ μείνῃ νῆ-
στις κατὰ τὸ πρόγευμα, διότι ὁ Γαργαρίδης ἐκ
συστήματος ἀπέφειγε νὰ τοῦ προσφέρῃ τι. Ἡ
Αἰκατερίνη προτεπάρησε νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ εἰς
τὴν τάξιν χωρὶς νὰ φανῇ, ἀλλ' ὁ ἀτίθασσος ὑπη-
ρέτης προτεπειθεῖτο ὅτι δὲν ἔβλεπε τὰ νεύματα,
ἅτινα ἀπέτεινεν αὐτῷ ἡ νεάνις, ἐφαίνετο δὲ ὥσει
καταληρηθεὶς αἴφνης ὑπὸ κωφώσεως, ὅσάκις ὁ γέρων
προφέσσων ἐζήτει εἴτε ἄρτον, εἴτε νερόν, εἴτε ὅ,τι
δήποτε ἄλλο ἄρτυμα. Καὶ τώρα ἀκόμη παρηκο-
λούθει μὲ βλέμμα ὀξύγολον, τείνων δὲ τὴν χεῖρα
ὀπισθεν τῶν εὐρέων νώτων τοῦ καθηγητοῦ εἶπε
μὲ φωνὴν ἀπειλητικὴν:

— Αὐτὸς ὁ χονδράνθρωπος διόλου δὲν μ' ἀ-
ρέσει!...

Μεθ' οὗ ὁ Ἀριστομένης ἤρχισε νὰ καταβρο-
χθίζῃ τὸ πρόγευμά του, καθήμενος εἰς τὴν θέ-
σιν, ἣν εἶχον ἐγκαταλείψει οἱ κύριοί του. Αὐτὸ
διὰ τὸν κλεινὸν τελειοδιδάκτον ἦτο ἡ κυριωτέρα
ἀσχολία τῆς ἡμέρας· καίτοι δὲ πολλάκις ἔλεγεν,
ὑποστρίζων τὸν ἰσχυρισμὸν του διὰ τῆς γνώμης
τοῦ «καυμένου τοῦ μπαμπᾶ του», ὅτι ἐτισμποῦσε
μόνον «σὰν πουλάκι, ἡ ἀδραχία του ἦτο ἐν

τῶν περιεργότερων αὐτοῦ ἰδιαιτέρων γνωριστά-
των, τοσοῦτον μάλλον ὅσον, καίπερ τρώγων διὰ
τέσσαρας, ἀπέμενεν οὐχ ἥττον ἔχων φασματώδη
ἰσχύνητα.

Ἐν τοσούτῳ ἔφθασαν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 4 σω-
ρόν. Γραμμαὶ ἐπιμελῶς κεχαρσμένοι ὠρίζον τὴν
ἐκτασιν τῆς τάφρου, ἥτις ἐμελλε ν' ἀνασκαφῇ.

Με χεῖρα εὐσταθῆ, ἅμα τῷ συνθήματι τῷ
δοθέντι παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, ἡ δεσποινὶς Κερ-
δίκ κατήνεγκε τὸ πρῶτον τῆς σκαπάνης κτύ-
πημα, πάντες δὲ τὴν ἐμιμήθισαν. Μετ' ὀλίγον
μεγάλῃ σκοτεινῇ ἐντομῇ διεγράφη καὶ κατόπιν
ἐφάνη χαίνουσά εἰς τὸ ἔδαφος. Ὅστ' αἱ λευ-
κάζοντα ἐφάνησαν αἴφνης διακρινόμενα ἐν τῷ
μέσῳ τοῦ ἀμαυροῦ χρώματος τοῦ γήρατος, εἴτα
ἐφάνη μία λάγνηος πηλὴν ὕψους ἐξήκοντα πέντε
ὀρεκατομέτρων, σκεπαζομένη ὑπὸ λιθίνης σφαί-
ρας. Ἡ σφαῖρα ἀφηρέθη καὶ ἐφάνη ἐν κρανίον
ἀνθρώπινον καὶ ὅστ' ἀνήμης. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ
νεαροῦ ἐπιστήμονος ἐξήστραψαν.

Ἀναμφιβόλως θὰ ἦσαν τὰ λείψανα προσώπου
σημαντικοῦ καὶ δὲν θὰ εἶχεν ἐνταφιασθῇ ἄνευ
ἐπιγραφῆς τινος, χρονολογίας ἢ ὀνόματος!...

Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἐδύθηε τολμηρῶς
τὴν χεῖρα του ἐντὸς τῆς ἀνθρωπίνης κόνεως, ὅπως
ἀνακαλύψῃ ἐντὸς αὐτῆς τὸ ἀναζητούμενον ἀπό-
ρητον, μεγάλη κραυγὴ ἠκούσθη προερχομένη ἀπὸ
τὸ μέρος τῶν ἐργατῶν:

— Σκορπίοι!... σκορπίοι!...

Ὁ νέος ἀφῆκεν ἀμέσως τὴν λάγνην καὶ ἔ-
δραμε πρὸς τὴν κατεπτοημένην καὶ εἰς φυγὴν
τραπέισαν ὁμάδα, ἐξ ἧς προήρχοντο αἱ κραυγαί.

Τὸ θέαμα ἦτο ἀποτρόπαιον. Ὑπὸ τὴν σκα-
πάνην καὶ τὸ πτύον εἶχεν ἀναφανῆ ἀληθὴς στρα-
τιά τῶν ἄχρεϊων ἐκείνων ζώων. Πράσινα, κί-
τρινα, λευκά, μαύρα, μικρὰ, μεγάλα, ἐπιμήκη
ἢ συνεσπειρωμέν' ὡς σφαῖραι, ἀλλὰ πάντοτε
ἀπειλητικὰ τὰ φρικτὰ ταῦτα ἐρπετά, ἅτινα το-
σοῦτον δικαίως φοβοῦνται οἱ ἰθαγενεῖς, συνεστρέ-
φοντο, ἐκυλίνοντο ἐν ἀπαισίῳ πυρρῷ, ἔτοιμα νὰ
ἐξαικοντίσωσι τὸ δηλητηριώδες κέντρον τῶν κατὰ
τῆς πρώτης τολμηρᾶς χειρός, ἥτις ᾗθελε τοὺς
πλησιάζει.

— ὦ! τί ὥραϊα εἶν' αὐτὰ τὰ τέρατα! ἀνέ-
κραξεν ὁ ἰατρὸς Ἀρδύ, καὶ διὰ τῆς λαβίδος συν-
έλαβε πέντε ἢ ἑξ ἐκ τῶν μάλλον ἀξιοσημειώ-
των καὶ τοὺς ἔχουσεν ἐντὸς τῆς ἐκ λευκοσιδήρου
θήκης του, ὅπου συνῆψαν πάραυτα ὁμηρικὴν
μάχην.

— Κυττάξατε πῶς ταράσσεται αὐτὸς ὁ με-
γάλος ὁ πράσινος!... Ἀπὸ τὴν μανίαν του διότι
συνελήφθη προσβάλλει ὅ,τι καὶ ἂν εὐρίσκειται
κοντὰ εἰς τὰ πόδια του, ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς καλ-
λιτέρους του φίλους... Κυττάξατε, γέρ Χάσελ-
φρατζ, εἰς ποίαν οἰκογένειαν τὸν κατατάσσετε

αὐτόν;... Ἀλλὰ ποῦ ἐπῆγε τάχα ὁ ἀγαπητὸς καθηγητής;...

Οἰμωγὴ σπαρακτικὴ διέκοψεν αἶφνης τὸν ἱατρὸν.

— Βοήθεια!... βοήθεια, Χακίμ-μπαση! μ' ἐπλήγωσε!... μ' ἐδάγκασε!... ἐχάθηκα!...

Ὁ ἱατρὸς ἐκλείπει τὴν θήκην του μετὰ σπουδῆς καὶ ἐδῶκε μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος. Νέος τις ἔσπαιρε χαμὰί σεῖων ἐμμανῶς τὸν γυμνὸν του πόδα, εἰς τὴν ὁποῖον ἐν ἀπὸ τὰ φρικτὰ ἐκεῖνα ζῶα ἐφαίνετο οἰονεῖ ἐροζωμένον, ἐνθ' ὅμιλος ἀνδρῶν κατηρῶν, δυσηρεστημένων, πεφοβισμένων, ἀλλ' ἀδρανῶν περιεστούχιζε τὸν τραυματίαν.

— Κάμετε τόπον! εἶπεν ὁ ἱατρὸς ἐπιτακτικῶς. Ἄς ἰδοῦμεν αὐτὸ τὸ πόδι... Μὴ φωνάζης ἔτσι, παλληκάρι μου, καὶ μὲ τὰς φωνὰς τίποτε δὲν θὰ κάμῃς, ἐγὼ θὰ σ' ἐλευθερώσω ἀπὸ τὸν ἐχθρόν σου. Ἀλλάχραιζεται τὸ μαχαίρι, προσέθηκεν, ἐξάγων ἐκ τῆς θήκης του τὴν κοπίδα. Εἶνε γερὰ κολλημένος αὐτὸς ὁ ἀρχεῖος σκορπίος!.. Δεσποινὶς Αἰκατεσίη, λάβετε παρακαλῶ, τὴν καλὸσύνην νὰ ἐτοιμάσετε τὸ φανικὸν ὀξύ.

Ἐντὺς ὀλίγων στιγμῶν ἐγένετο ἡ ἐγχείρησις, ἐδόθη ὁ πούς καὶ ὁ τραυματίας μετηνέχθη εἰς τὴν σκηνήν. Ὁ Μαυρίκιος διέταξε νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας· ἀλλὰ πρὸς ἄκραν αὐτοῦ δυσαρέσκεια οἱ ἐργάται ἔμειναν ἀκίνητοι· εἶχον σχηματισθῇ ἐν τῷ μεταξύ διάφοροι ὅμιλοι, συνομιλοῦν δε μετὰ φωνῆς συγκαταουμένης, ἀλλὰ τεταραγμένης. Τὰ μέτωπα ἦσαν συννεφωμένα, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσπινθηροβόλουν. Πρόδηλον ἦτο ὅτι ἐπέκειτο θύελλα.

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησεν ὁ Μαυρίκιος με φωνὴν ἀγέρωχον καὶ προστακτικὴν. Πῶς τολμάτε νὰ μὲ παρκαλύψετε;

Ἀλλ' οἱ ἐργάται κατηρεῖς καὶ δύσθυμοι ἠρνήθησαν ν' ἀπαντήσωσι.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐθεάθη ὁ Χάσελφρατς ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ μέσου ἐνὸς ὀμίλου, εἰς δὲ τῶν ἀνδρῶν προσβίων μετὰ τὸ ἦθος θρασύ, ὡς νὰ τὸν εἶχον προγυμνάσει πρὸ ὀλίγου, ἔλαβε τὸν λόγον.

— Δὲν θέλομεν, εἶπε, πλέον νὰ μᾶς ἐκμεταλλεῖσιν οἱ Φράγκοι! Τοὺς ἐδόσαμεν τὸν καιρὸν μᾶς, τὸν ἰδρωτὰ μᾶς δι' ἕνα τιποτένιον ἡμερομίσθιον. Καὶ αὐτοὶ θέλουν ν' ἀρπάσουν τοὺς θησαυροὺς μᾶς, νὰ παραβιάσουν τοὺς τάφους τῶν προγόνων μᾶς, καὶ λησμονοῦν ὅτι ὁ Προφήτης ἀπηγόρευσε νὰ ἐγγίζουσιν τοὺς τάφους τῶν πιστῶν. Διότι δὲ τὸν παρόηκουσαν, ἔστειλε τοὺς σκορπίους, ὅπως ἄλλοτε ὁ Μωϋσῆς ἔστειλε τὰς ἀκρίδας κατὰ τοῦ ἀσεβοῦς Φαραώ. Ἀρνούμεθα νὰ σᾶς ὑπηρετήσωμεν ἐπὶ πλέον, ἄνθρωποι τοῦ Φραγκιστάν!

Καὶ ἐκτὸν ἄλλαι παράχρδοι φωναὶ συνηώθησαν μετὰ τὴν ἰδικήν του.

— Δὲν θέλομεν πλέον νὰ σᾶς δουλεύωμεν, ἄνθρωποι τοῦ Φραγκιστάν! ὠρύετο τὸ πλῆθος.

— Τί ἤλθετε νὰ κάμετε ἐδῶ; ἐπανέλαβνε ἕτερος ῥήτωρ ὡς ἐν ἀντιστροφῇ. Ὁ Ἀλλάχ εἶνε ἐναντίον σας!... Ὁ ποταμὸς κυλῖει θοὰ τὰ βρέγματά του καὶ οὔτε αὐτὸς ὁ Σεῖτάν (ὁ Σατανᾶς) θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν διαβῇ.

Τὰ πάντα προαναγγέλλουν ξηρασίαν, τὴν ὁποίαν θὰ παρακολουθήσῃ πείνα. Εἰς ποῖον ἄλλον πρέπει ν' ἀποδώσωμεν αὐτὰ τὰ σημεῖα, παρὰ εἰς τὸ κακοποιὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον μένει κλεισμένον εἰς αὐτὴν τὴν κατηραμένην μηχανήν, ὅπου κυττάζουν οἱ Φράγκοι, ὅταν θέλουν ν' ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς;...

— Πάντοτε περὶ τοῦ βρομέτρου πρόκειται! ἐπιθύρισε κουφίως ὁ ἱατρὸς Ἀρδύ.

— Δικτὶ ἔκαμες τὸ φεγγάρι νὰ ἐξαφνισθῇ χθὲς τὸ βράδυ, σαράντ, ἀνέκραξεν ὁ ῥήτωρ, ἂν δὲν ἤθελες νὰ μᾶς βλάψῃς; Ὅλοι οἱ Φράγκοι εἶνε μάγοι. Ἰνσαλλαχ!.. (Ἄν θέλῃ ὁ Θεὸς) ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἡμέραν δὲν θὰ σᾶς ὑπηρετήσωμεν πλέον.

— Καὶ ἂν δὲν ἦσαν μάγοι, πῶς θὰ εἴρισκαν μέσα εἰς τὴν γῆν ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς χώρας οὔτε κἂν ἐφαντάσθημεν ποτε ὅτι ὑπάρχουν; ἀνέκραξεν ἕτερος μανιώδης.

Μετὰ τὸ ἀκαταμάχητον τοῦτο ἐπιγένημα ὁ ἐρεθισμὸς ἐφθασεν εἰς τὸ ἔπακρον. Ὅλα τὰ πρόσωπα συνεσπάρθησαν ἐπὶ τῶν μὲν ἐξωγραφῆθη ἡ λύσσα, ἐπὶ τῶν δὲ ὁ δεισιδαίμων φόβος συνοδευόμενος ὑπὸ κωμικοῦ τρόμου τῶν μελῶν. Ἐνόμιζε τις ὅτι ἀνέμενον νὰ ἰδῶσι τοὺς Φράγκους γόντας ἐκτελοῦντας ἐνώπιόν των καταπληκτικόν τι θαῦμα.

— Δὲν θέλομεν πλέον νὰ ὑπηρετῶμεν τοὺς Φράγκους!.. κάτω οἱ μάγοι! ἐπανέλαβεν ἡ ἐλεεινὴ ἀγέλη.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐφοβεῖτο τόσον ὁ Μαυρίκιος συνέβη. Μὲ ὅλην τὴν ὀκνηρίαν, τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν ἀποθυμίαν τῶν ἐργατῶν ἐκείνων, τοὺς εἶχε κρατήσῃ ἀντὶ πάσης θυσίας, διότι ὅσον ὀκνηροὶ καὶ ἂν ἐφαίνοντο, ἦσαν τούλάχιστον πρόχειροι, στρατολογημένοι, συντεταγμένοι εἰς ὁμάδας μετὰ τῶσδε κόπους. Ποῦ νὰ εἶρη τώρα ἄλλους; Καίτοι δὲ κάλλιστα συνηθάνετο ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς ὁ ἀγὼν πρὸς τοὺς θρησκομανεῖς ἐκείνους, οὐχ ἥττον δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφασίσῃ νὰ ἰδῇ ναυαγοῦσαν τόσον ἀπελπιστικῶς τὴν ἐπιχείρησίν του, χωρὶς νὰ καταβάλλῃ τελευταίαν προσπάθειαν. Προσεπάθητε λοιπὸν δραστηρίως καὶ ῥωμαλέως νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς ὑποταγὴν τὴν κλονισθεῖσαν θέλησίν των. Μὲ τὴν φωνὴν του ἐκείνην, ἥτις ἦτο συνευρισμένη, νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν περὶ αὐτὸν εἰς τὰ πλῆθη, δι' ὀλίγων σαφῶν καὶ ἀκριβῶν λέξεων ἐξήγησε τὰ φαινόμενα τὰ ταρασσόντα τὸ ἀμαθέες των πνεῦμα, κατέδειξεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ἀνίσχυρος ὅπως ἐπιβληθῇ εἰς τὰ στοι-

χεῖρα, παρέστησε ποῖα ἀφροσύνη θά ἦτο ν' ἀφῆσσι βέδικιον ἡμερομίσθιον χάριν φαντασιωδῶν φόβων, ὑπέμνησε τέλος τὰς περιποιήσεις, ἃς εἶχε πάντοτε ἐπιδαψιλεύσει πρὸς αὐτούς, τὸν τακτικὸν μισθόν, τὴν νοσηλείαν, τὰ φάρμακα πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς τραυματίας... Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα ἐφάνη ἐμποιοῦν ἐντύπωσιν εἰς μερικοὺς· ἀλλ' οἱ ὑποκινηταὶ δὲν ἀρῆκαν καιρὸν εἰς τὸ εὐνοϊκὸν αὐτὸ κίνημα ν' ἀναπτυχθῇ. Εἴτε διότι εἶχον ἀνακινήθῃ ἐν αὐτοῖς σφοδρότατα πάθη, εἴτε διότι ἄλλοι ἐπιτηδεῖως εἶχον ἐκμεταλλευσθῇ τὰς προλήψεις των, εἰς μάττην ὁ Μαυρίκιος Κερδίκ ἀνέπτυξε πᾶσαν αὐτοῦ τὴν εὐγλωττίαν καὶ προσεπάθησε νὰ καταπραῦνη τοὺς ἀντάρτας. Ἐπὶ τῶν στενῶν ἐκείνων καὶ ἡλιθίων μετώπων διεγράφετο εὐκαιρῶς ἀκατανίκητος ἰσχυρογνωμοσύνη.

— Τίποτε δὲν θὰ κάμωμεν! εἶπεν ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων ἀποθεαρρυσμένος. Τοὺς γνωρίζω καλά. Δύσκολα τοὺς ἐπέρχεται καμμία ιδέα· ὅταν ὅμως τοὺς ἐμβῇ εἰς τὸ κεφάλι, δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς γυρίσῃ...

— Πολὺ καλά! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρὸς κοχλάζων ἐξ ὀργῆς· ἀφοῦ δὲν θέλουν νὰ ἐργασθῶν, ἃς μᾶς ἀδείασουν τὴ γωνιά!... Στείλετέ τους αὐτοὺς τοὺς μαγκοῦφνες εἰς τὸν διάβολον!...

— Ἄν σὰς χρειάζεται συνδρομή, εἶπεν ὁ κ. Γκυγιὼν, εἶνε περιττὸν νὰ σὰς βεβαιώσω ὅτι εἰμαι ἐτοιμὸς νὰ ὑποστηρίξω τὸ κίνημά σας.

Ἄλλ' ἤδη ἀπέναντι τῆς αποφασιστικῆς στάσεως τῶν Φράγκων οἱ στασιάζοντες ἐργάται εἶχον κύψει τὴν κεφαλὴν καὶ ἄνευ ἄλλης ἐχθρικῆς ἐπιδείξεως ἔσπειδον νὰ ὑποχωρήσωσι. Μετὰ τινὰς στιγμὰς θὰ ἐγίνοντο ἄφαντοι.

— Ὅριστε! εἶπεν ὁ κ. Κερδίκ μετὰ βραχεῖαν σιγὴν, ἰδοὺ ὁποῦ περιορίσθημεν εἰς τοὺς δέκα μόνους βραχιόνας, περὶ τῶν ὁποίων ἔλεγα χθὲς τὸ πρωῒ.

— Τί σκοπεύεις νὰ πράξης; ῥώπτησεν ὁ ἱατρὸς.

— Νὰ ἐρευνήσω, νὰ ἐξακολουθήσω ἐρευνῶν! ἀπάντησεν ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων ἀποφασιστικῶς. Καὶ ἂν δὲν εἶρω τίποτε, ν' ἀνασκάψω μὲ τοὺς ὄνυχάς μου ὅλην τὴν κοιλάδα κάλλιον, παρὰ νὰ ἐγκαταλείψω τὸ ἔργον!

— Κ' ἐγὼ ἐπίσης! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Εὐγε! εἶπεν ὁ ὑπολοχαγός. Ὅταν ἔχῃ κανεὶς τόσον θάρρος, οὐδέποτε ἡττᾶται. Σας παρηκαλῶ νὰ μὲ καταλέξητε μεταξὺ τῶν ἐργατῶν σας, ἐφ' ὅσον χρόνον δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀδείά μου.

— Πολὺ ὥραϊον εἶνε αὐτὸ, εἶπεν ὁ ἱατρὸς Ἀρδύ, ἀλλ' ἔχει ἐν ἐλάττωμα, ὅτι δὲν εἶνε πρακτικόν. Ἐν πρώτοις σὺ, Γκυγιὼν, δὲν δύνασαι νὰ διαμείνης ἐδῶ εἰμὴ ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐγὼ δέ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι αἱ ἀσχολίαι μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ διατρίβω σταθερῶς εἰς τὸ στρατόπεδόν σας, ἀλλὰ θὰ μὲ ἀνακαλέσωσι μετ' ὀλίγον

εἰς Τεχεράνην, πολὺ φοβοῦμαι μήπως θὰ ἤμην ἐργάτης μετριώτατος... Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν δεσποινίδα Αἰκατερίνην, ὅσην γενναιοῦτητα καὶ προθυμίαν καὶ ἂν ἔχῃ, δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν σακαπανέως... τὸ τοιοῦτο οὔτε κἂν συζητεῖται!... Μένεις λοιπὸν σὺ, Κερδίκ! Ἥμπορεῖς ν' ἀπαντήσης: «Ἐγὼ εἰμαι αρκετός!...» Καὶ σὲ θεωρῶ τῷ ὄντι ἱκανὸν νὰ ἐπιμείνης καὶ ἂν ὅλος ὁ κόσμος ἤθελε σ' ἐγκαταλείψει... Ἄλλ' ὅπως φέρῃς εἰς πέρας τὸ ἔργον σου, φίλε μου, ἔπρεπε νὰ ἔχῃς πολὺ περισσότερον ἀπὸ μίαν ζώην...

— ὦ! ἱατρεῖ, μὴ εἶσαι τόσο πολὺ ἀπισιόδοξος, σὲ παρηκαλῶ! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Εὐτυχῶς, δεσποινίς, προσέθηκεν ὁ ὑπολοχαγός, ὁ ἀδελφός σας δὲν φαίνεται νὰ φροντίζῃ καὶ πολὺ διὰ τὴν ἄφρονον ψυχολουσίαν, μὲ τὴν ὁποίαν καταβρέχει τὰς κεφαλὰς μας ὁ ἀγαπητός μας ἱατρός.

— Αἱ ἐργασίαι θὰ ἐξακολουθήσουν, ὑπέλαβεν ὁ Μαυρίκιος, ἀνάνηφον ἐκ τῆς ῥέμβης του. Πρέπει νὰ τελειώσουν! Ἀκόμη δὲν κατέφυγα καὶ εἰς τὰ ἔσχατα μέσα. Ὑπάρχουν ἀκόμη οἱ Κοῦρδοι, οἱ Λουτῆδες, οἱ Ἀθίγγανοι αὐτοὶ τῆς Περσίας, οἱ...

— Καὶ ἂν αὐτοὶ μιμηθῶν αὐτοὺς τοὺς ἀκαμάτας, αὐτοὺς τοὺς βλάκας, ἀφοῦ ὑποστῇς χίλια βάσανα ἕως νὰ τοὺς στρατολογήσῃς, καὶ εἰς τὸν πρώτον κίνδυνον, εἰς τὴν πρώτην τρυφὴν τοῦ ἀνέμου σοῦ τὸ στρίψουν;

— Πρέπει νὰ τοὺς ἴδωμεν πρῶτα καὶ ὕστερα ν' ἀποθαρρυνθῶμεν.

— Καὶ ἂν δὲν εἶρῃς ἀπ' αὐτοὺς;

— Θὰ εἶρω.

— Μαυρίκιε! ἀνέκραξεν αἴφνης ἡ Αἰκατερίνη, μοῦ ἔρχεται μία ιδέα.

— Ἀς ἀκούσωμεν! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μὲ ἥθος ἐμπιστοσύνης μαρτυροῦν, ὅτι ἡ δεσποινίς Κερδίκ δὲν συνείθιζε νὰ λαλῇ ἀσκόπως, εἰπέ μας γρήγορα τὴν ιδέαν σου.

— Διατί νὰ μὴ ἀποταθῶμεν πρὸς αὐτὸν τὸν Γκουσά-Νισίν, τοῦ ὁποίου ὁ μικρὸς Χασάν τόσο ἐξῆρε τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὴν δύναμιν;

— Ἄλλο αὐτὸ πάλιν!... ἀνέκραξεν ὁ ἱατρὸς· μά, παιδί μου, θὰ καθίσῃς ἐσὺ τώρα νὰ πιστεύσῃς ἐκεῖνα ὁποῦ σοῦ διηγήθη ἓνα παιδάριον ἀμαθὲς, ὁποῦ βλέπει τὰ πράγματα ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς φαντασίας του καὶ τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ὕστερον ἡμπορεῖ καὶ νὰ ψεύσῃ;...

— Δὲν εἶχεν οὔτε βλέμμα οὔτε φωνὴν ψεύστου, εἶπε διαμαρτυρούμενος ὁ ὑπολοχαγός.

— Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, δὲν θὰ χάσωμεν τίποτε ἂν δοκιμάσωμεν. Ἀς ἴδωμεν τὸν Γουέδριν. Τώρα τὸ ἀπόγευμα θὰ ὑπάγω πρὸς ἀναζήτησιν ἐκείνου ὁποῦ στέκει εἰς τὴν γωνίαν του. Ὅποιος μὲ ἀγαπᾷ ἃς μὲ ἀκολουθήσῃ!

— Θὰ σὲ συνοδεύσω κ' ἐγώ! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Ἐξαίρετα, εἶπεν ὁ ἱατρός. Ἴδου λοιπὸν ἐγὼ τί προστείνω. Ἐνῶ σὺ θὰ ὑπάγῃς μετὰ τῆς δεσποινίδος Αἰκατερίνης εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Γκου-σά-Νισίν, ὁ Γκυγιὼν καὶ ἐγὼ θὰ κάμωμεν μίαν ἐκδρομὴν μέχρι Χαμαδάν. ἐνῶ δὲ ὁ ἐξαδελφός μου θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πόλιν, ἐγὼ θὰ προσπαθῶ μήπως σὰς ξετροπώσω μερικὸς ἐργάτας. Ἐγὼ ἐκεῖ ἓνα πλαιδὸν γινώσκον, τὸν Ἰουδαῖον Σεδεκίαν, ὅστις ἔχει μαγαζί, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὑπερφηάνεια εἶνε νὰ μὴ ἀπαντᾷ ποτὲ: «δὲν ἔχω» εἰς πάσαν αἴτησιν ἀγοραστοῦ. Ἴσως ἔχει τίποτε ἐργάτας σκαπανεῖς κρυμμένους μέσα εἰς τὸ ἐμπορικὸν του. . . Πῶς σοῦ φαίνεται, Γκυγιὼν;

— Ἐγὼ ἐγκρίνω πληρέστατα τὸ σχέδιόν σου.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Χάσελφρατζ, τὸν ὁποῖον ὅλοι εἶχον λησμονήσει, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἄκραν τῆς τάφρου μετὰ τὸ ἥθος φαιδρὸν καὶ τὰς διόπτρας ἀκτινοβολούσας.

— Σοῦτ'!... εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη παρακινουμένη ὑπὸ ὀρμεμψύτου αἰσθήματος, ἥ μὴ ἀναφέρωμεν τὰ σχέδιά μας ἐνώπιον αὐτοῦ.

— Αἱ λοιπὸν! ἐφώνησεν ὁ Γερμανὸς πλησιάζων, εὐρίσκεσθε βλέπω εἰς ἀμηχανίαν, κύριε Κερδία!... Τί σὰς ἔλεγα ἐγώ;... Εἶνε κακὴ δουλειὰ αὐταὶ αἱ ἀνασκραῖ... Κακοὶ οἱ ἐργάται, φονικὸν τὸ κλίμα, δυσκολία παντοῦ... καὶ τίποτε κέρδους.

— Κύριε, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος ξηρῶς, μετὰ λύπης θ' ἀναγκασθῶμεν ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφή μου ν' ἀπουσιάσωμεν σήμερον μετὰ μεσημβρίαν. Παρακαλοῦμεν νὰ μὰς συγχωρήσετε, ἂν θὰ παραλείψωμεν τοιοῦτοτρόπως τὰ καθήκοντα τῆς φιλοξενίας.

— Καὶ ὁ φίλος μου Γκυγιὼν προστίθεται νὰ ἐκδράμῃ μαζί μου μέχρι Χαμαδάν, προστέθηκεν ὁ ἱατρός.

— Ἡ σύμπτωση εἶνε ἐξαίρετος! ἀνέκραξεν ὁ Χάσελφρατζ μετὰ χαρᾶς. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης θ' ἀναχωρήσω ἄμέσως εἰς Χαμαδάν. Θὰ συνταξιδεύσωμεν!...

— Μεγάλη εὐχαρίστησις!... εἶπεν ὁ ἱατρός Ἀρδὺ μετὰ μορφασμοῦ.

— Δὲν μοῦ μένει ἄλλο, ὑπέλαβεν ὁ Χάσελφρατζ, παρὰ νὰ εὐχαριστήσω τοὺς κυρίους διὰ τὴν ἐγκάρδιον φιλοξενίαν των. Οὐδέποτε, τὸ ὁμολογῶ, ἀπήντησα μᾶλλον ἐγκάρδιον τοιαύτην. Οὐδέποτε συμπάθεια τόσον αὐθόρμητος, τόσον αμοιβαία συνήθη ἐντὸς τόσον ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος μεταξὺ ἀνθρώπων ἀγνώστων παντελῶς πρὸς ἀλλήλους ἕως τότε... Αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος! ἐξηκολούθησεν ὁ Γερμανὸς δόκτωρ φιλοσοφῶν. Χθὲς ἤμεθα ἄγνωστοι, σήμερον εἴμεθα φίλοι... φίλοι ἐπιστήθιοι, τολμῶ νὰ διαβεβαιώσω.

— Δὲν εἰξεύρω ἂν θ' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν βίον του φίλους περισσότερον ἐνθουσιασμένους ἀπὸ ἡ-

μὰς ἐδῶ!... ἐπιθύρυσεν ἰδιαίτερος ὁ ἱατρός Ἀρδὺ.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐλπίζω, ντεσποινίς, ὅτι θὰ λάβω πάλιν τὴν ἀπερίγραπτον εὐχαρίστησιν νὰ σὰς συναντήσω, ἐξηκολούθησεν ὁ Γερμανὸς βαθμηδὸν καθιστάμενος φιλοφρονέστερος... Ὅποιος σὰς ἰδῇ μίαν φοράν, πῶς ἡμπορεῖ νὰ σὰς λησμονήσῃ;... Φέρω εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν ἀνάμνησίν σας, ὡραία μου κυρία, καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δυνηθῶ νὰ καταθέσω εἰς τοὺς πόδας σας τὰ σεβάσματά μου...

Μετὰ μίαν ὥραν αἱ κάμηλοι καὶ αἱ ἡμίονοι τοῦ ἐνδόξου καθηγητοῦ ἐβαδίζον πρὸς τὸ Χαμαδάν, ὁ δὲ κύριός των ἐδραμιν ἐπισθεν μετὰ τοῦ ἱατροῦ Ἀρδὺ καὶ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Γκυγιὼν. Ὁ σοφὸς ὀφθαλμολόγος ἐταράχθη ὅπως οὖν κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐκ βροχῆς κτυπημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ Γαργαρίδης κατήνεγκεν ἐπὶ τῶν νότων τοῦ ἵππου του δι' ἀκανθώδους ραβδίου, καὶ τὰ ὁποῖα ἠνάγκασαν τὸ ζῶον νὰ ἐκτελέσῃ τινὰ ἀπροσδόκητα σκιρτήματα.

Ἦσαν ἀκόμη καταφανεῖς, ὅτε ὁ Ἀριστομένης ἔφερε τοὺς ἵππους ὅπως ἱππεύσωσιν ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη.

— Τί νὰ σὰς εἰπῶ! εἶπεν ὁ Γαργαρίδης παρακολουθῶν διὰ βλέμματος ἥμιστα εὐνοικοῦ τὸν χονδρὸν ὄγκον τοῦ Γερμανοῦ ἀπομακρυνόμενον ὑπὸ τὰ δένδρα, δὲν ἡμπορεῖ νὰ μοῦ ἐβγῇ ἀπὸ τὸν νοῦν ἡ ἰδέα, ὅτι αὐτὸς ποῦ ξεύρει καὶ κάμνει τόσα κομπλιμέντα, αὐτὸς ὁ θεοφοβούμενος ἔχει τὸν δάκτυλόν του εἰς τὴν ἀνταρσίαν τῶν κατεργαρέων ἐκείνων!... Δὲν θὰ τὸ πιστεύσητε, δεσποινίς, ὅτι ἀφοῦ τὸν ὑπεδέχθημεν ἐδῶ καὶ τὸν ἐφιλοξενήσαμεν, οὔτε κἂν ἐσκέφθη νὰ προσφέρῃ ἓνα μικρὸν φιλοδώρημα εἰς τοὺς ὑπηρετάς τοῦ σπιτιοῦ. Εἶνε ἄνθρωπος δυνάμενος νὰ διαπράξῃ τὰ πάντα!

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἡ δεσποινίς Κερδία καταστέλλουσα τὸν γέλωτα, τὸ τοιοῦτο θὰ ἦτο ἀνωφελές, Ἀριστομένη. Ἀνθρώπος πεπαιδευμένος, ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, ὡς σὺ, θὰ κρηεῖτο βεβαίως τὰ φιλοδώρηματα...

— Μπᾶ, μπᾶ, εἶπεν ὁ Ἕλλην δυσθύμως αὐτὸς ἔχει καθήκον πάντοτε νὰ προσφέρῃ κτῆ τι... ὁ καὶ μὲν ὁ μπκαμπᾶς μου θὰ ἐπροτιμοῦσε νὰ καταστραφῇ, νὰ πωλήσῃ καὶ τὸ ὑποκάμισόν του ἐν ἀνάγκῃ, παρὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ μίαν φιλόξενον οἰκίαν ὑπὸ τόσον εὐτελεῖς περιστάσεις... Ἀλλ' ἔ; εἶνε!... ἐγὼ ὁμιλῶ μόνον διὰ τὴν ἀνταρσίαν... διὰ τὰ ἄλλα δὲν παρακατοίζομαι.

— Τί κάθεται καὶ λέγεις; παρετήρησεν ὁ Μαυρίκιος ἱππεύων, ἀρκετὰς στενοχωρικῶς πραγματικῶς ἔχοντες, ὥστε εἶνε περιττὸν νὰ δημιουργῶμεν καὶ φανταστικὰς...

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη, ἀφοῦ ἐκάλυψαν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ὁμολογῶ ὅτι καὶ εἰς ἐμὲ ἦλθεν αὐτὴ ἡ ἰδέα τοῦ Ἀριστομένου...

Ἐπεται συνέχεια

X.